

POSTANOWIENIE

Dnia 15 maja 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Białecka
Sędziowie:	SSA Anna Polak SSA Urszula Iwanowska (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2018 r. na rozprawie

sprawy Z. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o przyznanie renty

w związku z wnioskiem Z. B. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku

p o s t a n a w i a :

1. oddalić wniosek Z. B. o przywrócenie terminu,
2. odrzucić wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku.

SSA Urszula Iwanowska SSA Barbara Białecka SSA Anna Polak

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 15 marca 2018 r. (data wpływu do Sadu 16 marca 2018 r.) Z. B. wniósł o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 21 września 2017 r. Wnioskodawca wskazał, że nie został pouczone, iż powinien sporządzić wniosek o sporządzenie i doręczenie orzeczenia oraz że był pewny, iż o terminie rozprawy zostanie powiadomiony i będzie mógł się bronić przed sądem. Ubezpieczony podkreślił, że w jego ocenie zawiniła też Poczta Polska nie doręczając mu wezwania na rozprawę. Ponadto wnioskodawca wskazał, że w sprawie największy problem stworzyli biegli sądowi i dzięki błędnym orzeczeniom wyrok sądu jest niekorzystny. Natomiast przywrócenie terminu stworzy możliwość złożenia przez ubezpieczonego odwołania do Sądu Najwyższego i sprawiedliwego procesu.

Rozpoznając wniosek Sąd Apelacyjny ustalił:

Wyrokiem z dnia 24 marca 2016 r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 9 lipca 2013r., odmawiającą Z. B. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy i przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres lat trzech, od dnia 12 kwietnia 2013 r.

Na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G., Sąd Apelacyjny w Szczecinie po uzupełnieniu postępowania dowodowego wyrokiem z dnia 21 września 2017 r. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie.

Z. B. nie był obecny na rozprawie w dniu 21 września 2017 r., podczas której ogłoszone zostało powyższe orzeczenie. Zawiadomienie o terminie rozprawy skierowane do ubezpieczonego powróciło z adnotacją poczty „nie podjęto w terminie”, a przesyłka była dwukrotnie awizowana w dniu 10 i 18 sierpnia 2017 r., natomiast zwrot przesyłki nastąpił w dniu 28 sierpnia 2017 r.

W dniu 27 listopada 2017 r. do Sądu Apelacyjnego wpłynął wniosek ubezpieczonego złożony w dniu 24 listopada 2017 r. o zwrot kosztów stawiennictwa w Sądzie Okręgowym w Szczecinie na badaniu lekarskim w dniu 21 czerwca 2017 r.

Postanowieniem z dnia 13 grudnia 2017 r. Sąd Apelacyjny oddalił wniosek jako spóźniony wskazując, że wniosek nie został złożony przed zamknięciem rozprawy apelacyjnej w dniu 21 września 2017 r. Orzeczenie zostało doręczone Z. B. w dniu 21 grudnia 2017 r.

Pismem z dnia 27 grudnia 2017 r. ubezpieczony zwrócił się o ponowne rozpoznanie wniosku o zwrot kosztów przejazdu na badanie biegłego sądowego w dniu 21 czerwca 2017 r. wskazując, że nie został powiadomiony o terminie rozprawy w dniu 21 września 2017 r. Jednocześnie ubezpieczony zwrócił się o powiadomienie go o wyniku rozprawy apelacyjnej.

W dniu 30 stycznia 2018 r. ubezpieczonemu doręczono odpis wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 21 września 2018 r.

Postanowieniem z dnia 2 lutego 2018 r. Sąd Apelacyjny w innym składzie oddalił zażalenie Z. B. na postanowienie z dnia 13 grudnia 2017 r. Odpis postanowienia ubezpieczony otrzymał w dniu 13 lutego 2018 r.

Pismem z dnia 2 lutego 2018 r. adresowanym do Prezesa Sądu Apelacyjnego w Szczecinie Z. B. wystąpił o umożliwienie mu złożenia apelacji do Sądu Najwyższego od wyroku z dnia 21 września 2018 r. lub o przyjrzenie się jego sprawie. Ubezpieczony ponownie podniósł, że nie był zawiadomiony o terminie rozprawy, a wyrok jest dla niego niesprawiedliwy. Ubezpieczony nie miał możliwości obrony swoich praw.

Pismem z dnia 1 marca 2018 r. doręczonym ubezpieczonemu w dniu 7 marca 2018 r. został on pouczone między innymi o możliwości złożenia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku z dnia 21 września 2017 r. na podstawie art. 167 k.p.c. i następnych.

W dniu 15 marca 2018 r. Z. B. nadał przesyłkę do Sądu Apelacyjnego w Szczecinie zawierającą między innymi wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 21 września 2017 r. Jako okoliczności uzasadniające przywrócenie terminu ubezpieczony wskazał w szczególności brak świadomości co do tego, że należy zwrócić się do sądu z wnioskiem o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem, brak zawiadomienia o rozprawie apelacyjnej podnosząc, iż Poczta Polska zawiniła nie doręczając mu zawiadomienia.

Ubezpieczony, wezwany na rozprawę w dniu 15 maja 2018 r. w celu przesłuchania, powtórzył twierdzenia przedstawione wcześniej we wniosku o przywrócenie terminu z dnia 15 marca 2018 r. Dodatkowo podał, iż od 2003 roku jest osobą chorą. Odniósł się nadto do kwestii doręczenia przez listonosza dla niego korespondencji, który jej nie doręcza zostawiając jedynie awizo. Nie potrafił wskazać dlaczego przedmiotowy wniosek nadał dopiero 15 marca 2018 r.

Powyższych ustaleń dokonano na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Wniosek ubezpieczonego o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 21 września 2017 r. podlega odrzuceniu, wobec braku uprawdopodobnienia, że w analizowanym stanie faktycznym mogło dojść do uchybienia czynności bez winy wnioskodawcy.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c., jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym. Natomiast w myśl art. 387 § 3 k.p.c. odpis wyroku sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem doręcza się na wniosek strony procesowej, która w terminie tygodniowym od ogłoszenia sentencji wystąpiła z takim żądaniem.

Na obecnym etapie postępowania to na Z. B. ciążył obowiązek wykazania, iż nie ze swojej winy uchybił on terminowi do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 21 września 2018 r. Wnioskodawca nie uczynił jednak zadość powyższemu obowiązkowi, nie przedstawił bowiem okoliczności uzasadniających uchybienie terminowi do złożenia tego wniosku bez swojej winy. Przy czym wyjaśnić trzeba, że brak winy strony w uchybieniu terminowi, o którym mowa w art. 168 § 1 k.p.c., podlega ocenie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności danej sprawy, w sposób uwzględniający obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od strony dbającej należyście o swoje interesy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2007 r., III Cz 22/07, LEX nr 319631, a także z dnia 10 kwietnia 2014 r., I Uz 1/14, Legalis nr 998530). Zdaniem Sądu Apelacyjnego wnioskodawca takiej staranności nie wykazał.

W sprawie rozpoznawanej przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrok ogłoszono po zamknięciu rozprawy w dniu 21 września 2017 r., na której ubezpieczony nie był obecny. Tygodniowy termin do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku w niniejszej sprawie upływał zatem z dniem 28 września 2017 r. Wiedzę, co do wydania orzeczenia wnioskodawca powziął w dniu 21 grudnia 2017 r. kiedy odebrał odpis postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 13 grudnia 2017 r. w przedmiocie oddalenia wniosku o przyznanie kosztów dojazdu. Natomiast, dopiero pismem z dnia 15 marca 2018 r., ubezpieczony wniósł o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem. Bezspornym jest zatem, że Z. B. uchybił wymaganemu terminowi do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku i jego doręczenie.

Dokonana przez Sąd Apelacyjny analiza ustalonych w sprawie okoliczności faktycznych wskazuje, że w ustawowym tygodniowym terminie przewidzianym na wniesienie (złożenie) wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku brak było obiektywnych przeszkód w dopełnieniu tej czynności przez ubezpieczonego. Nie można bowiem za tego rodzaju okoliczności uznać brak świadomości, co do pouczenia w tym zakresie. Nie może bowiem ująć uwadze, iż kierowana do wnioskodawcy korespondencja w postaci zawiadomienia o terminie rozprawy apelacyjnej wraz z pouczeniem o treści: „Sąd nie informuje z urzędu o wyniku postępowania, jak też nie doręcza odpisu orzeczenia”, nie została przez Z. B. odebrana, pomimo prawidłowego awizowania tej przesyłki w dniach: 10 sierpnia 2017 r. oraz 18 sierpnia 2017 r. (k. 321).

Sąd Apelacyjny uznał również, że argumenty w zakresie nie doręczenia przez Poczta Polską zawiadomienia o terminie rozprawy apelacyjnej, a tym samym obarczanie wskazaną instytucję swoją nieterminowością, nie stanowiły podstawy do przyjęcia, że w sprawie zaszła sytuacja, uniemożliwiająca uzyskanie informacji co do etapu, na którym znajduje się obecnie sprawa tocząca się z udziałem ubezpieczonego. Sąd Apelacyjny zważył nadto, że z akt sprawy także nie wynika, aby zaistniały jakiegokolwiek przeszkody uniemożliwiające Z. B. tego rodzaju aktywność procesową, w tym, aby strona posiadała właściwości mogące wskazywać na nieporadność powodującą jakiegokolwiek utrudnienie. W ocenie Sądu Apelacyjnego podane przez ubezpieczonego okoliczności świadczyły jedynie o niedostatecznym zainteresowaniu sprawą sądową - przynajmniej nie jej istotą - wykazaniu braku należytej staranności w dbałości o własną, ważną życiowo sprawą sądową, której przedmiotem było prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Tymczasem, Z. B. skoncentrował swoje działania w zakresie zwrotu kosztów dojazdu, a nie na uzyskaniu uzasadnienia orzeczenia, w tak istotnym przedmiocie, jakim niewątpliwie są motywy wydania takiego, a nie innego orzeczenia. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że ubezpieczony w dniu 7 marca 2018 r. odebrał pismo, w którym pouczone go o możliwości złożenia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie

uzasadnienia wyroku, niemniej taki wniosek został przez Z. B. nadany dopiero w dniu 15 marca 2018 r., a więc także z uchybieniem (jednodniowym) terminu do złożenia wniosku o przywrócenie terminu. Należy także mieć na uwadze, iż ubezpieczony posiada wykształcenie zawodowe, nie jest przy tym osobą nieporadną, powinien zatem posiadać elementarną wiedzę na temat konsekwencji jakie wiążą się z udziałem w postępowaniu sądowym oraz zdawać sobie sprawę z możliwości wydania przez Sąd również niekorzystnego dla niego rozstrzygnięcia. W sprawie bowiem apelację od wyroku Sądu Okręgowego złożył organ rentowy domagając się oddalenia odwołania Z. B., a sam ubezpieczony w postępowaniu apelacyjnym był poddany badaniom biegłych lekarzy sądowych, którzy w opinii doręczonej ubezpieczonemu w dniu 21 lipca 2017 r. (k. 306) uznali go za osobę zdolną do pracy. Podkreślić należy raz jeszcze, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, na stronie zobowiązanej do dokonania czynności procesowej ciąży obowiązek zachowania należytej staranności, której miernikiem jest obiektywnie oceniana staranność, jakiej można wymagać od strony właściwie dbającej o swoje interesy procesowe. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, w niniejszej sprawie powodem uchybienia terminu było typowe zaniedbanie ubezpieczonego wynikłe z braku należytej staranności w prowadzeniu własnych spraw.

Wobec powyższego, stosując przepis art. 168 § 1 k.p.c. a contrario, Sąd Apelacyjny oddalił wniosek Z. B. o przywrócenie terminu do wniesienia wniosku o doręczenie uzasadnienia wyroku wraz z uzasadnieniem.

Stosownie zaś do przepisu art. 387 § 3 zd. 1 k.p.c. w postępowaniu apelacyjnym orzeczenie z uzasadnieniem doręcza się tej stronie, która w terminie tygodniowym od ogłoszenia sentencji zażądała doręczenia. Żądanie spóźnione sąd odrzuca (art. 328 § 1 zd. 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.). Termin ustawowy do wniesienia wniosku o doręczenie wyroku z dnia 21 września 2017 r. wraz z uzasadnieniem upłynął zatem w niniejszej sprawie w dniu 28 września 2017 r. Zatem pismo z dnia 15 marca 2018 r., jako złożone po ustawowym terminie, podlegało odrzuceniu.

SSA Urszula Iwanowska SSA Barbara Białecka SSA Anna Polak